

«Χαίρε ανόρθωσις των ανθρώπων» - Άρθρο στη Β΄ Στάση των Χαιρετισμών του Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

Δεύτερη Παρασκευή των Νηστειών και οι Εκκλησίες και πάλι λαμπροστολίζονται και οι Χριστιανοί με καρτερία περιμένουν την καμπάνα για να συμμετάσχουν στην ακολουθία των «Β΄ Χαιρετισμών της Παναγίας», όπως την ονομάζουν. Είναι ίσως η πιο δημοφιλής ακολουθία κατά την οποία οι πιστοί με βιβλιαράκια στα χέρια θα πάρουν θάρρος και θα σιγοψάλλουν μαζί με τους ψάλτες τον κανόνα και μαζί με τον παπά τους οίκους.

Είναι προσευχή προς την Μάνα, το πιο οικείο και αγαπητό πρόσωπο της ζωής μας.

Κοινή μάνα όλων μας είναι η Παναγία, γι' αυτό και μετέχουμε στην ακολουθία των Χαιρετισμών συναισθηματικά, πλέον της τιμής προς το πρόσωπό Της. Αυτή είναι η ανόρθωση των ανθρώπων. Όπως γνωρίζουμε από το βιβλίο της Γένεσης στην Παλαιά Διαθήκη, ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο για να ζήσει αιώνια στον Παράδεισο. Μέσα σ' αυτόν τον ευλογημένο τόπο με την παρουσία του Θεού ζούσαν οι πρωτόπλαστοι. Η ευτυχία τους πλημμύριζε χαρά την καρδιά του Θεού Πατέρα τους. Όμως ο διάβολος φθόνησε την ευτυχία τους και τους εξαπάτησε με τον γνωστό διάλογο. Οι πρωτόπλαστοι υπέκυψαν στον πειρασμό και με την βούλησή τους εναντιώθηκαν στο θέλημα του Θεού και έφυγαν από τον Παράδεισο. Το αποτέλεσμα αυτό είναι η αμαρτία που οδηγεί στο θάνατο. Η ζωή τους κατάντησε ταραγμένη και η προσωπικότητά τους διχασμένη. Από τότε αρχίζει η πτώση, δηλαδή η κόλαση.

Συνηθισμένο ανθρώπινο γεγονός η πτώση, αφού η πρώτη εκείνη ανυπακοή των πρωτοπλάστων έχει ως αποτέλεσμα την αμαρτία ως κατάσταση στον κόσμο και γίνεται καθημερινό φαινόμενο η ροπή στην αμαρτία. Όταν κανείς πέφτει το πρώτο που σκέφτεται είναι να σηκωθεί, όμως όσο εύκολη είναι η πτώση, τόσο δύσκολη είναι η ανόρθωση, όπως ακριβώς γίνεται στα σωματικά ολισθήματα.

Την πτώση του ανθρώπου ο Θεός δεν την άφησε μόνιμα. Λυπήθηκε τον άνθρωπο, το τελειότερο δημιούργημά Του επειδή τον αγαπά. Έστειλε λοιπόν, τον μονογενή Υιό Του να τον αναστήσει από τον θάνατο και να τον επαναφέρει και πάλι στον Παράδεισο. Όλο αυτό έγινε μέσα από την Παναγία, την Αειπάρθενο Θεοτόκο που γέννησε τον μονογενή Υιό του Θεού ως άνθρωπο στη γη και παρέμεινε συγχρόνως και Θεός. Ο Χριστός χάρισε σωτηρία στον άνθρωπο, γι' αυτό και σήμερα προσευχόμαστε στην Παναγία, λέγοντας «Χαίρε ανόρθωσις των ανθρώπων».

Όμως ο Θεός επέτρεψε στον διάβολο να μας δοκιμάζει. Αποτέλεσμα αυτής της δοκιμασίας είναι οι πτώσεις. «Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν»¹. Όσο πιο αγιότερα ζει ένας άνθρωπος, τόσο πιο αμαρτωλός νιώθει επειδή γνωρίζει ότι ο διάβολος τον πειράζει· «ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ»². Δηλαδή, ακόμα κι εκείνος που έχει την συναίσθηση ότι καλά στέκει, δεν είναι απρόσβλητος από την αμαρτία. Ο διάβολος με τους πειρασμούς επισκέπτεται και τους αγωνιστές και τους ράθυμους και τους αμαρτωλούς και τους άγιους, απλώς αλλάζει ο τρόπος επισκέψεως στον καθένα απ' αυτούς.

Τρεις κυρίως περιπτώσεις επισημαίνονται στην πατερική ασκητική διδασκαλία που αφορά τις πτώσεις των ανθρώπων.

Στην πρώτη περίπτωση βρίσκονται μερικοί άνθρωποι που βαρύνονται με πολύ

σοβαρά πνευματικά παραπτώματα θεωρούν ασυγχώρητα τα αμαρτήματα αυτά. Αυτή η εντύπωση που έχουν τους κάνει να θεωρούν ότι δεν έχουν ελπίδα σωτηρίας, οπότε δεν οδηγούνται στην μετάνοια. Αυτό όμως, είναι μεγάλη πλάνη, επειδή ο Χριστός είπε «οὐκ ἔλθλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν»³. Ο Χριστός έσωσε τελώνες, πόρνες, άσωτους, κακοποιούς και άνοιξε την πύλη του Παραδείσου στους ανθρώπους με έναν ληστή. Άρα, λοιπόν, ότι και να κάνω δεν αποθαρρύνομαι, μπορώ να σωθώ επειδή ήλθε δια της Θεοτόκου «η ανόρθωσις των ανθρώπων», δηλαδή ο Χριστός. Άλλωστε όπως λέει ο Απόστολος Παύλος «όπου πλεόνασε η αμαρτία εκεί υπερεπερρίσευσεν η χάρη Του»⁴.

Στην δεύτερη περίπτωση υπάρχουν άλλοι άνθρωποι που δεν έχουν μεγάλες πτώσεις, είναι όμως οι πτώσεις τους συνεχείς και αλλεπάλληλες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να απογοητεύονται από την πνευματική τους στασιμότητα και να θεωρούν αδιόρθωτο τον εαυτό τους. Δεύτερη μεγάλη πλάνη, επειδή ο Χριστός δεν μετράει αθροιστικά τα λάθη, αλλά την μετάνοια. «ὁσάκις ἂν πέσης, ἔγειρε καὶ σωθήσῃ»⁵. Ο Χριστός είναι μακρόθυμος και πολυέλεος γι' αυτό και «οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ»⁶. Μας δέχεται κάθε φορά εφόσον μετανοούμε. Ο Χριστός γνωρίζει την ασθένεια και την αδυναμία μας και δέχεται την μετάνοιά μας εκατομμύρια φορές από εκατομμύρια πτώσεις, επειδή «...μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι»⁷.

Στην τρίτη περίπτωση ανήκουν άνθρωποι που έχουν απαλλαγεί από πολλά και σοβαρά αμαρτήματα, όμως μπορεί να υπάρχει κάτι που έχουν προσκόλληση και αδυναμία και δεν αποφασίζουν να αγωνισθούν και να το νικήσουν. Έχουν πείσει τον εαυτό τους ότι αυτό είναι μικρό και θα σωθούν, γι' αυτό και δεν αγωνίζονται. Όμως, ας μην διακινδυνεύσουμε ποτέ την σωτηρία μας. Ο διάβολος μπαίνει στη ζωή μας και από μικρά παραπτώματα με την μέθοδο του μυρμηκολέοντα, όπως λέει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος. Ας θυμηθούμε τα λόγια του αποστόλου Ιακώβου, ο οποίος λέει «ὅποιος τηρήσει ολόκληρο το νόμο δεν τηρήσει όμως ένα άρθρο του, τότε κρίνεται ένοχος πάντων»⁸.

Οι άνθρωποι λοιπόν πέφτουμε και σηκωνόμαστε. Όχι όμως μόνοι μας. Χρειαζόμαστε το χέρι του Θεού. «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν»⁹. Αυτό λοιπόν το χέρι που είναι ο Χριστός μας το έφερε στον κόσμο η Παναγία, γι' αυτό και προσευχόμαστε σε Αυτή με τη σιγουριά ότι πρεσβεύει στο Υιό Της και Θεό μας για την σωτηρία μας.

Όσο πνευματικά άρρωστοι και αν είμαστε υπάρχει γιατρεία, υπάρχει φάρμακο: η Παναγία.

Προβληματίζομαι στη ζωή μου; Υπάρχει λύση: η Παναγία. Πνίγομαι στη ζωή μου; Υπάρχει σωσίβιο: η Παναγία.

Ζω μέσα στο σκοτάδι; Υπάρχει φως: η Παναγία.

Αποπροσανατολίστηκα στη ζωή μου; Υπάρχει πυξίδα: η Παναγία.

Εκείνη θα με οδηγήσει στο Χριστό που είναι η σωτηρία. Γι' αυτό και προσευχόμαστε στη ζωή μας:

«Χαίρε Παναγία,

ανόρθωσις των ανθρώπων»

¹ Α' Ιωαν. 1, 8.

² Α' Κορ. 1-10, 12.

³ Λουκ. 5,32.

⁴ Ρωμ. 5, 20.

⁵ Β' Ευχή Ευχελαίου.

⁶ Ψαλμ. 102.

⁷ Β' Πέτρ. 3, 9.

⁸ Ιακ. 2, 10.

⁹ Ιωαν. 15, 5.

Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ